

Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(Limba și Literatura Română și Religie - GIMNAZIU)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
28 martie 2026

Nivelul claselor VII-VIII

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

În acest timp, în primii mei ani, când mă duceam cu mama la Verșeni, la bunica, îmi făceam petrecerile sub un păr vechi din mijlocul ogrăzii. [...] Era un păr mare și rotat, dominând singuratic peste propria lui umbră. [...]

Când înflorește, stă ca un glob de lumină în noapțile sărbătorilor de primăvară. Dumnezeu, de sus, se uită și zice, mângâindu-și barba: „Aha! a înflorit părul din ogradă, la bunica băiețelului.” Iar în cea dintâi dimineață de Paști, toată albimea aceea cântă cu sunuri subțirele și la fiecare floare vine în zbor câte-o albină, de-o privește cu mirare și o pipăie cu cornițele. [...]

— Hristos a înviat! zic femeile.

Părul răspunde c-o mireasmă subțire și c-un zvon de cântec. Mama mă îmbracă în străițe* nouă, mă sărută pe tâmplă și mă îndeamnă să fiu cuminte în ziua aceea! Aceea e ziua când tot creștinul trebuie să fie cuminte și să se închine. [...]

Într-o noapte, bate vântul și sună ploaia. Părul și-a strâns toate florile ori a venit cineva și i le-a luat. În locul florilor scoate frunze. După ce m-am dus la târg și m-am întors iar, în vremea când stau câinii în pulbere, cu limba scoasă, sub streșina gardului, găsesc părul plin de roadă. Fructele stau ciucuri galbeni între foile întunecoase. [...]

La umbra părului, văd întinsă o pocladă*, în lungul zilelor tihnite de august. Acolo stă mama, câteodată singurică. Mă cheamă, mă mângâie; uneori suspină și lăcrămează. Altă dată se adună în jurul ei bunica și alte bătrâne din sat. [...]

Drept lângă trunchiul gros și zgrunțuros, se află un scăunaș cu trei picioare. Mai sus, în furca trunchiului, stau aninate unelte ale gospodăriei; o coasă, o bardă, o sapă. Lângă scăunaș, un fedeleș* de lemn în care unul din oamenii casei a așezat cele dintâi pere tăiate în patru, cu apă de izvor, ca să se mustuiască*. Știu c-am să beau și eu, într-o cupă de lemn; dar nu acuma, ci la Sântămăria cea mică.

— Când e Sântămăria cea mică, uncheșule?

— Sântămăria cea mică, Sântămăria cea mică e într-o zi cu soare.

— Atuncea-i astăzi.

— Nu. Astăzi e cea mare. Iar în altă zi cu soare e cea mică. Numeri douăzeci și patru. [...]

Mama râde. Are un râs tânăr, cu dinți albi, care pe mine mă bucură și-mi face bine. [...] Cade o pară de pe poale, din soare, drept la marginea cercului de umbră. Mă duc și-mi iau darul și mă întorc lângă mama. Ea îmi cântă câținel, mângâindu-mă. Poate am ațipit. Când mă deștept, aud glasuri de sfat.

Fac sobor* la pocladă bunicuța cu femeile ei din sat. Stau în jurul mamei, așezate, cu busturile drepte și brațele subpuse. Au o înfățișare serioasă, atentă și tainică. Clipeam din gene uitându-mă la ele, fără a îndrăzni să mă mișc de la locul meu și încercam să înțeleg ce se spune. Era vorba de niște lucruri de demult. Erau niște lucruri așa de vechi, încât nu le înțelegeam decât foarte puțin.

Inima mamei bătea lângă tâmpla mea. Am tresărit. Îi sunase înlăuntru glasul. Întrebases ceva.

Atunci a început a da lămuriri cea mai bătrână din soborul femeilor de sub păr. Erau acolo o serie de femei din neamul nostru. Stăteau cum stătuseră altele, din alte generații, și cum vor mai sta altele. Erau reprezentante ale pământenilor celor mai vechi, frați cu străbunii părului.

Mihail Sadoveanu, *Părul din ograda bunicilor*

**străițe* - straie, haine

**pocladă* - cuvertură, pătură

**fedeleș* - butoiuș mic, de forme diferite, în care țărani își țin apa când lucrează la câmp

**a se mustui* - a fermenta

**sobor* - adunare, sfat, întrunire

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

20 de puncte

1. Transcrie patru cuvinte care fac parte din câmpul lexical al naturii. **4 puncte**
2. Notează două figuri de stil diferite din al doilea paragraf al textului și precizează felul acestora. **4 puncte**
3. Precizează un rol al utilizării tiparului descriptiv în text, ilustrându-l cu o secvență din text. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40-60 de cuvinte, o emoție trăită de narator. **4 puncte**
5. Comentează, în 40-60 de cuvinte, o semnificație a ultimului paragraf al textului. **4 puncte**

B. Redactează o pagină de jurnal de minimum 150 de cuvinte despre o zi de Paște, trăită alături de familie, valorificând atât textul dat, cât și experiența personală și culturală/religioasă. Data paginii de jurnal este 28.04.2025.

20 de puncte

În redactarea paginii de jurnal, vei avea în vedere:

- respectarea caracteristicilor formale și de conținut ale jurnalului; **6 puncte**
- valorificarea unei secvențe/ idei din textul dat; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă care să ilustreze cerința; **6 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

În aceasta este dragostea, nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său jertfă de ispășire pentru păcatele noastre. Iubiților, dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi, și noi datori suntem să ne iubim unul pe altul.

Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, dar de ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne întru noi și dragostea Lui în noi este desăvârșită. Din aceasta cunoaștem că rămânem în El și El întru noi, fiindcă ne-a dat din Duhul Său. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor al lumii. Cine mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne întru el și el în Dumnezeu. Și noi am cunoscut și am crezut iubirea, pe care Dumnezeu o are către noi. Dumnezeu este iubire și cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne întru el. [...].

În iubire nu este frică, ci iubirea desăvârșită alungă frica, pentru că frica are cu sine pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvârșit în iubire. Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă El ne-a iubit cel dintâi. Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească. Și această poruncă avem de la El: cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său.

I Ioan 4, 10-21

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Transcrie secvența care arată ce a făcut Dumnezeu din iubire pentru oameni. **4 puncte**
2. Menționează motivul pentru care, potrivit textului, Îl iubim pe Dumnezeu. **4 puncte**
3. Prezintă, pe baza textului, relația dintre iubirea față de Dumnezeu și iubirea față de aproapele. **4 puncte**
4. Formulează două învățături morale desprinse din al doilea paragraf. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte o semnificație a secvenței: *iubirea desăvârșită alungă frica*. **4 puncte**

B. Redactează un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți iubirea ca formă de comuniune și împlinire între oameni, valorificând ideile din textul dat și experiența ta culturală sau religioasă.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea modului în care iubirea se manifestă ca formă de comuniune și împlinire între oameni **6 puncte**

-
— valorificarea a două idei din textul dat;	6 puncte
— valorificarea experienței culturale/religioase;	4 puncte
— construirea unor idei creative, adecvate cerinței, conform culturii și spiritualității românești.	4 puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

— existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere;	3 puncte
— coerența exprimării:	4 puncte
• logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi - 2 puncte	
• logica înlănțuirii ideilor, în compuneri - 2 puncte;	
— utilizarea limbii literare:	2 puncte
• corectitudinea limbii și claritatea mesajului - 1 punct;	
• varietatea vocabularului și coerența sintactică - 1 punct;	
— respectarea limitelor minime de cuvinte	1 punct